

דְּאֶתְעַר דִּינָא בְּשָׂאוֹל לְפָנִים עוֹבְדוּי, וּלְבַתֵּר אֶתִּישְׁבַת
מְלֻכוֹתָא וְאֶתִּתְקַנְתָּ.

תָּא חָזִי, כָּל שִׁירוֹתָא תְּקִיף וּלְבַתֵּר נִיחָא. בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה שִׁירוֹתָא תְּקִיף. דְּכָל עֲלָמָא אֶתְדִן כָּל
חַד וְחַד לְפָנִים עוֹבְדוּי, וּלְבַתֵּר נִיחָא סְלִיחָה וְכַפּוּרִי.
בְּגִין דִּשִׁירוֹתָא אִיהוּ מְשֻׁמָּאלָא וְעַל דָּא דִּינֵי תְּקִיפּוֹן,
וּלְבַתֵּר אֶתְעַר יְמִינָא וְעַל דָּא חָזִי נִיחָא.

וּלְזַמְנָא דְּאֶתִּי זְמַן קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְאֶתְעַרָא
בְּנִיחָא עַל שְׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וּלְבַתֵּר יִתְתַקַּף עֲלֵיהוּ בְּדִינָא קְשִׁיא.
הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה מב) יי בְּגִבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ
מִלְחָמוֹת יַעִיר קְנָאָה יְרִיעַ אַף יַצְרִיחַ עַל אוֹיְבָיו
וַתִּגְבֹּר. יי בְּקִדְמִיתָא דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, וּלְבַתֵּר כְּגִבּוֹר וְלֹא
גִבּוֹר. וּלְבַתֵּר כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת וְלֹא אִישׁ מִלְחָמוֹת.

לשון הקודש

משמאל, ועל זה דיניו קשים, ואחר כך
מתעורר הימין, ועל זה נעשית נוחה.
ולעתיד לבא עתיד הקדוש ברוך הוא
להתעורר בשלוח על שאר עמים
עובדי כוכבים ומזלות, ואחר כך
יתחזק עליהם בדין קשה. זהו שכתוב
(ישעיה מב) ה' בגבור יצא באיש מלחמות
יעיר קנאה יריע אף יצריח על אויביו
ותגבר. ה' בתחלה, שהוא רחמים,

בארץ, שורה בדין, ולא מתישבת
המלכות במקום פראוי עד שמתעורר
דין בשאול לפי מעשיו, ואחר כך
התישבה המלכות ונתקנה.
בא ראה, כל התחלה קשה ואחר כך
נוחה. בראש השנה ההתחלה קשה,
שכל העולם גדון כל אחד ואחד לפי
מעשיו, ואחר כך נוחה, סליחה
וכפורים. משום שהראשית היא

לְבַתָּר אֶתְגַּלִּי תִקְפָּא עַל־יְהוּ וַיִּתְתַּקֵּף לְשִׁיצָאָה לֹון,
 דְּכַתִּיב יָרִיעַ אַף יִצְרִיחַ עַל אוֹיְבָיו יִתְנַבֵּר. וְכַתִּיב,
 וַיֵּצֵא יי וְנָלַחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם בַּיּוֹם הַלְחָמוֹ בַּיּוֹם
 קָרֵב. וְכַתִּיב, (ישעיה סג) מִי זֶה בָּא מֵאֲדוֹם חֲמוּץ בַּגָּדִים
 מִבְּצָרָה וְגו':

וַיְהִי בַּעֲצַת נַפְשָׁה כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן אוֹנִי
 וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְּנִימֵן. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר,
 טוֹב יי לְמַעוֹז בַּיּוֹם צָרָה וַיִּדַע חָסִי בּוֹ. וַפָּאָה
 חוֹלְקִיָּה דְּבַר נָשׁ דְּאֶתְתַּקֵּף בֵּיהּ בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 בְּגִין דְּתוֹקְפָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ תִקְפָּא,
 וְאוֹקְמוּהָ טוֹב יי, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (תהלים קמ"ה) טוֹב יי
 לְכָל. לְמַעוֹז, דָּא הוּא תִקְפָּא דְּאֵית בֵּיהּ יְשׁוּעוֹת.
 דְּכַתִּיב, (תהלים כח) וּמַעוֹז (דף קע"ד ע"ב) יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא.

לשון הקודש

שְׁמוֹ בֶן אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְּנִימֵן.
 רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (נחום א) טוֹב ה'
 לְמַעוֹז בַּיּוֹם צָרָה וַיִּדַע חָסִי בּוֹ. אֲשֶׁרִי
 חִלְקוֹ שֶׁל הָאִישׁ שְׁמֵתִחוּק
 בְּקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּשִׁבִיל שְׁהִתְחַק
 שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא חֲזֹק,
 וּבְאֲרוּחוֹ טוֹב ה', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קמ"ה)
 טוֹב ה' לְכָל. לְמַעוֹז - זֶהוּ חֲזֹק שֵׁישׁ בּוֹ
 יְשׁוּעוֹת, שְׁכַתוֹב (שם כח) וּמַעוֹז יְשׁוּעוֹת
 מְשִׁיחוֹ הוּא. בַּיּוֹם צָרָה - בַּיּוֹם שֶׁל

וְאַחַר כֵּן כְּגִבּוֹר וְלֹא גִבּוֹר, וְאַחַר כֵּן
 כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת וְלֹא אִישׁ מְלַחְמוֹת,
 אַחַר כֵּן יִתְגַּלֶּה הַחֲזֹק עֲלֵיהֶם וַיִּתְחַזַּק
 לְהַשְׁמִיד אוֹתָם, שְׁכַתוֹב יָרִיעַ אַף
 יִצְרִיחַ עַל אוֹיְבָיו יִתְנַבֵּר, וְכַתוּב (זכריה יד)
 וַיֵּצֵא ה' וְנָלַחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם בַּיּוֹם
 הַלְחָמוֹ בַּיּוֹם קָרֵב, וְכַתוּב (ישעיה סג) מִי
 זֶה בָּא מֵאֲדוֹם חֲמוּץ בַּגָּדִים מִבְּצָרָה
 וְגו'.

וַיְהִי בַּעֲצַת נַפְשָׁה כִּי מָתָה וַתִּקְרָא

בְּיוֹם צָרָה, בְּיוֹמָא דְעָקוּ דְעָקוֹן שְׂאֵר עַמּוּן לְיִשְׂרָאֵל.
 תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב (משלי כד) הַתְּרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צַר
 כְּחֻכָּה. מָאֵי הַתְּרַפִּיתָ. מָאֵן דְּאִתְרַפִּי יְדוּי
 מְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא דְלֹא לְאִתְתַּקְפָּא בֵּיהּ. וְהִיד יִתְקַף
 בַּר נָשׁ בֵּיהּ בְּקֻדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, יִתְקִיף בְּאוּרֵייתָא.
 דְּכָל מָאֵן דְּאִתְתַּקַּף בְּאוּרֵייתָא, אִתְתַּקַּף בְּאִלְנָא
 דְּחַיִּי. כְּבִיכּוּל יַחַב תְּקַפָּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לְאִתְתַּקְפָּא.
 וְאֵי הוּא יִתְרַפִּי מְאוּרֵייתָא, מַה כְּתִיב הַתְּרַפִּיתָ. אֵי
 אִיהוּ אִתְרַפִּי מִן אוּרֵייתָא בְּיוֹם צָרָה צַר כְּחֻכָּה,
 בְּיוֹמָא דִּיִּתִּי לִיהּ עָקוּ, כְּבִיכּוּל דְּחִיק לָהּ לְשִׁכְנֵתָא
 דְּאִיהוּ חִילָא דְעֵלְמָא.

דְּבַר אַחַר צַר כְּחֻכָּה, תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ
 אִתְרַפִּי מְאוּרֵייתָא וְאִזִּיל בְּאַרְחָא דְלֹא כְּשָׂרָא,
 כְּמַה בְּעָלִי דְּבָבוּ וְמִינִין לִיהּ לְמַהוּי לִיהּ קְטִיגוּרִין

לשון הקודש

ישראל להתחזק. ואם הוא יתרפה מהתורה מה פתובה? התרפית. אם הוא התרפה מן התורה - ביום צרה צר כחכה. ביום שתבא לו מצוקה, כביכול דוחק את השכינה שהיא בחו של העולם.

דְּבַר אַחַר צַר כְּחֻכָּה - פֵּא רְאֵה, בְּשַׁעֲתָא שְׂפִן אָדָם מִתְרַפָּה מִן הַתּוֹרָה וְהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ לֹא כְּשָׂרָה, כְּמַה בְּעָלִי

מצוקה שמציקים שאר העמים לישראל?

פֵּא רְאֵה מַה פְּתוּבָא, (משלי כד) הַתְּרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כְּחֻכָּה. מַה זֶה הַתְּרַפִּיתָ? מִי שְׂמֵרְפָה יְדִיו מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂלֵא לְהִתְחַזֵּק בּוֹ. וְאִידָּא יִחְזִיק הָאָדָם בְּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? יִחְזִיק בַּתּוֹרָה. שְׂכַל מִי שְׂמַחְזִיק בַּתּוֹרָה, מִחְזִיק בְּעֵץ הַחַיִּים, כְּבִיכּוּל נוֹתֵן חֵזֶק לְכַנְסַת

בְּיוֹמָא דְעָקוּ. וְאַפִּילוּ נִשְׁמַתִּיה דְּבַר נָשׁ דְּאִיהוּ חִילָא
 וְתוֹקְפָא דִּילִיה אִיהוּ מְאִירי דְּבָבוּ לְקַבְּלִיה, דְּכַתִּיב צַר
 כַּחֲכָה, בְּגוֹן דְּאִיהוּ צַר לְגַבִּיה. אָמַר רַבִּי אַבְא
 בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ אָזִיל בְּאַרְחֵי דְּאוּרִייתָא וְכָל אַרְחֵי
 מִתְּתַקְּנוּ כְּדָקָא יְאוּת, כַּמָּה סְנִיגוּרִין קְיִימִין עֲלֵיה
 לְאַדְפְּרָא לִיה לְטַב.

פְּתַח וְאָמַר, (איוב לב) אִם יֵשׁ עָלָי מִלְּאָךְ מִלִּין אַחַד
 מִנִּי אֶלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר
 פְּדֵעְהוּ מִרְדַּת שַׁחַת מְצֵאתִי כִפֹּר. הֲנִי קָרָאִי אֵת
 לְאַסְתִּכָּלָא בְּהוּ, וְכִי לֹא אֶתְגַּלִּי כְּלָא קִמִּי קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ צָרִיךְ לְמַלְאַכָּא דִּיִּמָּא קַמִּיה טַב
 אִז בִּישׁ. אֶלָּא וְדַאי אַצְטְרִיךְ. דְּכַד אֵת לִיה לְבַר
 נָשׁ סְנִיגוּרִין לְאַדְפְּרָא זְכוּ דִּידִיה קַמִּיה, וְלֹא אֵת לִיה
 (לְבַר נָשׁ) קְיִימִין, כְּדִין וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פְּדֵעְהוּ מִרְדַּת
 שַׁחַת מְצֵאתִי כִפֹּר.

לשון הקודש

פְּתַח וְאָמַר, (איוב לב) אִם יֵשׁ עָלָי מִלְּאָךְ
 מִלִּין אַחַד מִנִּי אֶלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ
 וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פְּדֵעְהוּ מִרְדַּת שַׁחַת
 מְצֵאתִי כִפֹּר. בַּפְּסוּקִים הִלְלוּ יֵשׁ
 לְהַתְּבַנֵּן, וְכִי לֹא גָלוּי הַכֹּל לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ
 בְּרִיךְ הוּא שֶׁהוּא צָרִיךְ מִלְּאָךְ שִׁיאֲמַר
 לְפָנָיו טוֹב אִז רַע? אֶלָּא וְדַאי שְׁצֵרִיךְ,
 שְׂכַאֲשֶׁר יֵשׁ לְאָדָם סְנִיגוּרִים לְהַזְכִּיר

רִיב וְיִמְנִים לוֹ לְהִיּוֹת לוֹ קְטַנּוּרִים בְּיוֹם
 צָרָה. וְאַפְּלוּ נִשְׁמַת הָאָדָם, שֶׁהִיא כַח
 וְהֶזֶק שֶׁלוֹ, הִיא יְרִיבָה שֶׁלוֹ כְּנִגְדּוֹ,
 שְׂכַתוֹב צַר כַּחֲכָה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא צַר
 אֵלָיו. אָמַר רַבִּי אַבְא, בְּשַׁעְתָּא שֶׁבֵּן אָדָם
 הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְכָל דְּרָכָיו מִתְּקַנּוּת
 כְּרָאוּי, כַּמָּה סְנִיגוּרִים עוֹמְדִים עָלָיו
 לְהַזְכִּירוֹ לְטוֹב.

תָּא חַיִּי, בְּהַאי קָרָא תְּשִׁבַּח בְּרִירָא דְּמַלְתָּה, כְּתִיב
 אִם יֵשׁ עָלָיו מִלְּאָךְ, אִי לֹא כְּתִיב יִתִּיר יָאוֹת
 הוּא. אֲבָל מִלְּאָךְ מַלְיִין אֶחָד מִנֵּי אֲלֶף כְּתִיב, וּמֵאֵן
 אִיהוּ. דָּא הוּא מִלְּאָךְ דְּמִמְנָא עֲמִיּה דְּבַר נָשׁ בְּסִטְר
 שְׂמַאלָא, דְּכְתִיב, (תהלים צא) יִפֹּל מִצִּדְךָ אֲלֶף, וְדָא הוּא
 סִטְרָא דְּשְׂמַאלָא, דְּכְתִיב בְּתַרְיָה וּרְבַבָּה מִימִינְךָ.

אֲבָל אֶחָד מִנֵּי אֲלֶף, דָּא הוּא יֵצֵר הָרַע, דְּאִיהוּ
 אֶחָד מֵאַנּוּן (דְּאִיהוּ) אֲלֶף דְּהוּוּ לְסִטְר שְׂמַאלָא.
 בְּגִין דְּאִיהוּ סָלִיק לְעֵילָא וְנִטִּיל רְשׁוֹ. וְעַל דָּא אִי בַר
 נָשׁ אָזִיל בְּאַרְחָ קְשׁוּט, תְּהוּא יֵצֵר הָרַע אִיהוּ עֶבֶד
 לוֹ. כְּמָה (דְּאַתְמַר) דְּכְתִיב, (משלי יב) טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לוֹ.
 כִּדִּין אִיהוּ סָלִיק וְאַתְעֵבִיד סְנִיגוֹרָא, וְאָמַר קִמִּי
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זְכוּ עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ. כִּדִּין קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אָמַר, פְּדֵעְהוּ מִרְדַּת שְׁחַת.

לשון הקודש

צד שְׂמַאל, שְׂכַתוּב אַחֲרֵינוּ וּרְבַבָּה
 מִימִינְךָ.

אֲבָל אֶחָד מִנֵּי אֲלֶף, זְהוּ יֵצֵר הָרַע,
 שְׂהוּא אֶחָד מֵאוֹתָם וְשְׂהוּא אֲלֶף שְׂהוּוּ
 לְצַד שְׂמַאל, מְשׁוּם שְׂהוּא עוֹלָה לְמַעְלָה
 וְנִטִּיל רְשׁוֹת. וְעַל זֶה, אִם כֵּן אָדָם הוֹלֵךְ
 בְּדַרְךָ אֲמַת, אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע הוּא עֶבֶד לוֹ
 כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר, שְׂכַתוּב (משלי יב) טוֹב נִקְלָה
 וְעֶבֶד לוֹ, אִזּוּ הוּא עוֹלָה וְנִעֲשֶׂה סְנִיגוֹר,

זְכוּת שְׁלוֹ לְפָנָיו וְאִין לוֹ וְלֹאֲדָם קְטַנּוּרִים,
 אִזּוּ וְיִחְנְנוּ וְיִאֲמַר פְּדֵעְהוּ מִרְדַּת שְׁחַת
 מְצַאֲתֵי כֹפֵר.

כֵּאֵל רְאֵה, בְּפָסוּק הַזֶּה תִּמְצָא בְּרוּר
 הַדְּבַר. כְּתוּב אִם יֵשׁ עָלָיו מִלְּאָךְ. אִם לֹא
 כְּתוּב יוֹתֵר - יִפֹּה הוּא. אֲבָל מִלְּאָךְ
 מַלְיִין אֶחָד מִנֵּי אֲלֶף כְּתוּב, וּמִיְהוּ? זְהוּ
 הַמִּלְּאָךְ הַמְּמַנָּה עִם הָאָדָם בְּצַד שְׂמַאל,
 שְׂכַתוּב (תהלים צא) יִפֹּל מִצִּדְךָ אֲלֶף, וְזְהוּ

וְעַם כָּל דָּא לָא אַתְּדַר בְּרִיקְנֵיָא, בְּגִין דְּאַתְיְהִיב לֵיהּ
אַתְרָא לְשִׁלְטָאָה עֲלוּי וְלִיטּוּל נְשַׁמְתִּיהּ מִיְהִיָּה.
בְּגִין דְּאַקְדִים חוּבוּי דִּתְהוּא בַר נָשׁ וְאַיְהוּ כֹפֵר עַל
הַאי. הָדָא הוּא דְכִתִּיב מְצֵאתִי כֹפֵר, לְמַפְדֵי לֵיהּ.

דְּכָר אַחַר מְצֵאתִי כֹפֵר. תְּהוּא זְכוּ דְאַמְרַתְּ אִיְהוּ
עֲלֵיהּ כֹפֵר לְמַפְדֵי לֵיהּ דְלֹא יִחוּת לְגִיְהֵנָם וְלֹא
יָמוּת. וְעַל דָּא מִיבְעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמִיְהִיָּה בְּאַרְחַ
קְשׁוּט וּבְגִין דִּיְהִיא לֵיהּ תְּהוּא קְטִיגוֹרָא, סְנִיגוֹרָא.

בְּגוֹזְנָא דָּא יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי, דִּיְהִיב לֵיהּ
שְׁעִיר וְאַתְעַסִּיקוּ בַּחֲדִיָּה. עַד דְּאַתְתְּדַר עֶבֶד
לְהוּ וְסָלִיק וְסִהִיד סִתְּדוּתָא קַמִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאַתְעַבִּיד לְהוּ סְנִיגוֹרָא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, (משלי כה)
אִם רָעַב שֵׁנֶאֱדָה תֹאכִילְהוּ לֶחֶם וְאִם צָמָא תִשְׁקְהוּ
מִיָּם. וְעַל הַאי יַצֵּר הָרַע אֶתְמַר.

לשון הקודש

שְׁאֲמַרְתָּ, הִיא עֲלוּי כֹפֵר לְפָדוּת אוֹתוֹ
שֶׁלֹא יֵרֵד לְגִיְהֵנָם וְלֹא יָמוּת. וְלִבְנֵי צְרִיף
לְאָדָם לְלָכַת בְּדֶרֶךְ אֲמַת כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לוֹ
הַקְּטָנוֹר סְנִיגוֹר.

כִּמּוֹ זֶה יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁנוֹתָנִים
לוֹ שְׁעִיר וּמִתְעַסְקִים עִמּוֹ עַד שֶׁהוֹפֵךְ
לְהִיּוֹת לָהֶם עֶבֶד, וְעוֹלָה וּמַעִיד עֲדוּת
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנַעֲשֶׂה לָהֶם
סְנִיגוֹר. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, (שם כה)

וְאוֹמַר לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זְכוּת עַל
הָאָדָם, וְאִזּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר,
פְּדֵעֵהוּ מִרְדַּת שַׁחַת.

וְעַם כָּל זֶה לֹא הוֹזַר רִיקָם, מִשּׁוּם
שְׁנוֹתָנִים לוֹ אַחַר לְשִׁלְטַת עֲלוּי וְלִמְלַל
מִמֶּנּוּ אֶת נְשַׁמְתּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהַקְּדִים הִטְאִי
אוֹתוֹ הָאִישׁ וְהוּא כֹפֵר עַל זֶה. וְהוּ
שְׁפָתוֹב מְצֵאתִי כֹפֵר, לְפָדוּת אוֹתוֹ.
דְּכָר אַחַר מְצֵאתִי כֹפֵר – אוֹתָהּ זְכוּת

וּבְגִין דָּא בְיוֹם צָרָה, כִּד בַּר נָשׁ אֲתַרְפִּי מֵאֲזַרְיִתָּא,
כַּבֵּיכּוֹל דְּחִיק לִיהּ קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהַדְרִיהּ
דְּהוּא יִצֵּר הָרַע דְּאִיתּוּ אֲתַעְבִּיד קַטְיִנוּרָא. צַר
כַּחֲכָה. צַר כַּח כ"ה, בְּגִין דְּאֲתַקְרַב קַמִּיהּ לְקַטְרָנָא
וְאֲתַחֲלֵשׁ חֵילָא.

תָּא חַזִּי, טוֹב יֵי לְמַעוּז בְּיוֹם צָרָה, מָאִי בְיוֹם צָרָה.
דָּא יַעֲקֹב כִּד אָתָּא עֲלִיהּ עֲשׂו לְקַטְרָנָא לִיהּ.
וַיִּזְדַּע חוֹסֵי בּוֹ, כִּד אָתָּא עֲלִיהּ עָקוּ דְּדִינָה. וְתָא
חַזִּי, לִית מְקַטְרָנָא אֲשֶׁתַּכַּח עֲלִיהּ דְּבַר נָשׁ אֶלָּא
בּוֹמָנָא דְּסַפְנָה.

וְתָא חַזִּי, בְּגִין דְּיַעֲקֹב אַחַר גְּדַרְיָה דְּנָדִיר קַמִּי
קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲתַתַּקַּף דִּינָא עַל יְדָא
דְּמְקַטְרָנָא דְּקַטְרִיג עֲלִיהּ דְּיַעֲקֹב, (דף קנ"ד ע"א) וּבְעָא דִּינָא
כְּשַׁעְתָּא דְּסַפְנָה דְּהוּת רַחֵל בָּהּ. אָמַר קַמִּיהּ קִדְשָׁא

לשון הקודש

בא ראה, טוב ה' למעוז ביום צרה, מה
זה ביום צרה? זה יעקב כשפא עליו עשו
לקטרנו. ויזדע חוסי בו, כשפאה עליו
צרת דינה. ובא וראה, אין המקטרג
נמצא על האדם אלא בשעת ספנה.

ובא וראה, משום שיעקב אחר נדרו
שנדר לפני הקדוש ברוך הוא, התחוק
הדין על ידי המקטרג שקטרג על יעקב,
ורצה דין בשעת הספנה שהיתה בה

אם רעב שנאך האכילו להם ואם צמא
השקהו מים, ועל היצר הרע הזה זה
נאמר.

ומשום זה ביום צרה, כשבן אדם
מתרפה מן התורה, כביכול דוחק את
הקדוש ברוך הוא עם אותו יצר הרע
שהוא נעשה קטגור. צר כחכה - צר כח
כה, משום שהתקרב לפניו לקטרג
ונחלש הכח.